

Een zorgverlener kan in zijn of haar praktijk te maken krijgen met slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling. Dat brengt altijd schrik en zorg met zich mee. Daarom is de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkeld. Vanaf 1 juli 2013 zijn beroepskrachten, waaronder logopedisten bij wet verplicht deze meldcode te gebruiken bij signalen van geweld. Een meldcode beschrijft in 5 stappen wat bijvoorbeeld een huisarts, leerkracht, verpleegkundige, begeleider in de kinderopvang of hulpverlener moet doen bij vermoedens van geweld. De NVLF (Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie) heeft een eigen meldcode opgesteld. Onderstaande meldcode is daarop gebaseerd.!

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling logopedie

Het bevoegd gezag van....

*Logopediepraktijk Inge Meijwaard-Fransen,
hierna te noemen "de praktijk".*

Overwegende

- dat de praktijk verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan haar patiënten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan patiënten die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de logopedisten die werkzaam zijn bij de *praktijk* op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat hij/zij in alle contacten met patiënten attent is op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld en kindermishandeling en dat zij effectief reageert op deze signalen;
- dat de *praktijk* een meldcode wenst vast te stellen zodat deze weet welke stappen van de *praktijk* worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat de *praktijk* in deze code ook vastlegt op welk wijze zij ondersteund wordt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen oudermishandeling en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, seksuele of psychische aard, die de ouders of andere personen ten opzicht van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysieke of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder logopedist in deze code wordt verstaan: de logopedisten die voor de *praktijk* werkzaam zijn en die in dit verband aan patiënten zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning bieden;
- dat onder patiënt in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de logopedist professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende

- de Wet bescherming persoonsgegevens
- de Wet op de jeugdzorg
- de Wet op maatschappelijke ondersteuning;
- overige wetten die in verband met de omgang van persoonsgegevens voor een zelfstandig logopedist of zelfstandig praktijkhouder van toepassing zijn.
- het privacyreglement van de *praktijk*.

.....stelt de volgende Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling vast.

Stappenplan bij signalen van kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De logopedist brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en legt deze vast. De logopedist legt ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Een logopedist kan ook zorgen hebben over kinderen of andere gezinsleden van zijn patiënt met wie hij zelf geen contact heeft. Indien de logopedist geen contact heeft met de kinderen van uw patiënt kan zij toch signalen vastleggen over de situatie waarin deze kinderen zich mogelijkwijs bevinden, als de toestand van uw patiënt daar aanleiding toe geeft.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een logopedist of andere beroepsbeoefenaar, dan meldt de de logopedist de signalen bij de leidinggevende of de directie van de beroepsbeoefenaar. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

De logopedist beschrijft haar signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, dan vermeldt de logopedist uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. De logopedist maakt een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. De logopedist vermeldt de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. De logopedist legt diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepsbeoefenaar.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

De logopedist bespreekt de signalen met een deskundig collega door haar casuïstiek te anonimiseren en voor te leggen bij collega's van bijvoorbeeld haar kwaliteitskring. De logopedist vraagt zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

Stap 3: Gesprek met de patiënt

De logopedist bespreekt de signalen met de patiënt. Indien de logopedist ondersteuning nodig heeft bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met patiënt, dan raadpleegt zij een deskundig collega en/of het AMK of SHG.

1. De logopedist legt de patiënt het doel uit van het gesprek.
2. De logopedist beschrijft de feiten die zij heeft vastgesteld en de waarnemingen die zij heeft gedaan.
3. De logopedist nodigt de patiënt uit om een reactie te geven.
4. De logopedist komt pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen zij heeft gezien, gehoord en waargenomen.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met patiënt, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de patiënt, die van de logopedist zelf, of die van een ander in het geding is;
- als de logopedist goede redenen heeft om te veronderstellen dat de patiënt door dit gesprek het contact met haar zal verbreken.

In geval van huiselijk geweld kan de logopedist, eventueel ook zonder toestemming van betrokkenen, overleggen met andere bij het gezin betrokken hulpverleners of beroepskrachten als dat noodzakelijk is om haar vermoeden van huiselijk geweld te verifiëren.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

De logopedist weegt op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de patiënt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. De logopedist weegt eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Hulp organiseren en effecten volgen

Meent de logopedist, op basis van haar afweging in stap 4, dat zij haar patiënt en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op kindermishandeling kan beschermen:

- dan organiseert zij de noodzakelijke hulp;
- dan volgt zij de effecten van deze hulp;
- dan doet zij alsnog een melding als er signalen zijn dat de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

In geval van huiselijk geweld zijn er 2 keuzemogelijkheden:

1. bij een reële kans op schade doet de logopedist zo spoedig mogelijk melding bij het Steunpunt Huiselijk Geweld.
2. de logopedist organiseert hulp en volgt de effecten.

Indien het vermoeden bevestigd wordt of in elk geval niet weggenomen en er een reële kans is op schade door (het voortduren van het) huiselijk geweld, dan doet de logopedist zo spoedig mogelijk een melding bij het Steunpunt Huiselijk Geweld

Melden en bespreken met de patiënt!

Kan de logopedist haar patiënt niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermen of twijfelt zij er aan of zij voldoende bescherming hiertegen kan bieden:

- de logopedist meldt haar vermoeden bij het AMK of het SHG.
- de logopedist sluit bij een melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geeft het duidelijk aan indien de informatie die zij meldt (ook) van anderen afkomstig is.
- de logopedist overlegt bij de melding bij het AMK of het SHG wat zij na de melding, binnen de grenzen van haar gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om haar patiënt en zijn gezinsleden tegen het risico op geweld of mishandeling te beschermen. De logopedist bespreekt de melding vooraf met de patiënt (vanaf 12 jaar) en/ of met de ouder(s) (als de patiënt nog geen 16 jaar oud is).

- de logopedist legt uit waarom zij van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
- de logopedist vraagt de patiënt uitdrukkelijk om een reactie.
- de logopedist overlegt, in geval van bezwaren van de patiënt, op welke wijze zij tegemoet kan komen aan deze bezwaren.
- indien dit niet mogelijk is weegt de logopedist de bezwaren af tegen de noodzaak om haar patiënt of zijn gezinslid te beschermen tegen de mishandeling. De logopedist betreft in haar afweging de aard en de ernst van het geweld of de mishandeling en de noodzaak om de patiënt of zijn gezinslid door het doen van melding daartegen te beschermen.
- de logopedist doet een melding indien naar haar oordeel de bescherming van de patiënt of zijn gezinslid doorslaggevend is.

Van contacten met de patiënt over de melding kunt u afzien:

- Als de veiligheid van de patiënt, die van de logopedist zelf, of die van een ander in het geding is.
- Als de logopedist goede redenen heeft om te veronderstellen dat de patiënt door dit gesprek het contact met haar zal verbreken.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat uw patiënt of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kan de logopedist meteen advies vragen aan het AMK of het SHG. Komt men daar, op basis van signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kan de logopedist zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kan de logopedist overigens ook contact zoeken met de Raad voor de Kinderbescherming of met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Telefoonnummer Steunpunt Huiselijk Geweld: 0900 – 126 26 26, 5 eurocent per minuut. Als men belt wordt er gevraagd om de postcode in te toetsen. Daarmee komt men vanzelf uit bij een steunpunt in de regio.

www.amk-nederland.nl/adressen, actuele contactinformatie van alle AMK's in Nederland.

[www.kinderbescherming.nl/contact/adressen en bereikbaarheid](http://www.kinderbescherming.nl/contact/adressen_en_bereikbaarheid), actuele contactinformatie van alle Raden voor Kinderbescherming in Nederland.

Verantwoordelijkheden voor de behandelend logopedisten voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.

Om het voor de logopedist mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de praktijk er zorg voor dat:

- Binnen de praktijk en in de kring van patiënten bekendheid wordt gegeven aan het doel en inhoud van de meldcode.
- De logopedist voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelt en deze ook op peil houdt voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en het zetten van de stappen van de code.
- Er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de logopedisten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code.
- De meldcode aansluit op de werkprocessen binnen het werkveld van de logopedist.
- De werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren aan de hand van protocollen en beleid betreffende huiselijk geweld en kindermishandeling.